

[C. F. Sørensen.]

Valutapolitik. Jeg forstaaer godt denne Politik, selv om jeg ikke altid anerkender den. Det maa vel være saadan, naar Nationalbanken indtager den Stilling, den indtager: ikke alene at skulle varetage Samfundets Interesser, men ogsaa private Aktionærers Interesser. Jeg hilser det ærede Medlems Udtalelser med en vis Tilfredshed, en vis Glæde, fordi de jo maa føre hen til, at der bliver Forstaaelse om en Gang at gaa bort fra Nationalbanken under den Form, den nu har, og gaa over til at have en virkelig Statsbank, en virkelig Rigsbank. Jeg har forstaaet, at det ærede Medlems Udtalelser peger der henimod.

Med disse Ord anbefaler jeg Lovforslagene til en let Gang gennem Rigsdagen.

Ellinger: Den højtærede Handelsminister udtalte før, at adskillige af Landstingets Medlemmer formodentlig havde overværet Folketingets Forhandlinger og derfor var bekendt med disses Indhold. I den Anledning vil jeg gerne sige, at i de to foreliggende Lovforslag er der en ikke betydningsløs Forskel i Ordvalget der, hvor der er Tale om Ministerens Ansvar. I Seddeloven forpligtes Nationalbanken til at handle i Overensstemmelse med Handelsministeren med Hensyn til Bankens Handel med Valuta og de dermed i Forbindelse staaende Forhold. Ministeren er altsaa i Virkeligheden Nationalbank-Overdirektør, saa længe Loven gælder. Det var derfor med nogen Forbavselse, jeg hørte Ministeren prøve paa at skyde det med denne Stilling forbundne Ansvar over paa Nationalbanken. Jeg kan forstaa, at Ministeren føler, at han har vel svage Skuldre til at bære det store Ansvar, men saa maa han jo give det fra sig. Det er Ministeren dog ikke tilbøjelig til, thi da man for kort Tid siden indenfor Nationalbankens Ledelse udtalte Ønsket om, at Ordene „i Overensstemmelse med“ blev ændret til „efter Forhandling med“, altsaa netop de Ord, som benyttes i Lovforslaget om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta, idet Ministeren ifølge dette tager Beslutning „efter Forhandling med“ Valutaudvalget, modsatte Ministeren sig at opfylde dette Ønske og derved i sit Forhold til Banken komme ned til den mindre betydende Plads, som Valutaudvalget jo faar i Forhold til Ministeren i Henhold til Lovforslaget om Foranstaltninger til Værn for Valutaen. Jeg ønsker derfor at slaa fast, at Handelsministeren har det fulde Ansvar efter begge Lovene. Han vil ikke med Hensyn til Udøvelsen af de Bemyndigelser, han her selv har indhentet,

kunne skyde sig ind under henholdsvis Nationalbanken og Valutaudvalget. Dettets Medlemmer har intet Ansvar udover den Ansvarsbevidsthed, med hvilken de hver for sig udtaler sig og giver Raad i de enkelte Tilfælde. Men naar det gælder Ansvar, er det netop ogsaa det rigtige, at det koncentrerer hos en enkelt Person, thi naar det er en Forsamling, større eller mindre, der har et Ansvar, betyder det i Virkeligheden, at ingen har Ansvaret.

Jeg har ønsket at slaa disse Kendsgerninger fast. Det er et Diktatur, der er Tale om. Ministeren vil maaske sige, at han ikke har det almindelige Diktatorydre, men det er dog et Diktatur, der er Tale om. Maalet er at opretholde den danske Valuta. Vi har ikke med Hensyn til Opretholdelse af Valutaen gjort noget tilsvarende til, hvad man i Tyskland gjorde for at holde Marken oppe, nemlig truffet Toldforanstaltninger og forhøjet Diskontoen. Ved, at vi ikke har grebet til noget af disse Midler, er vi, som Forholdene ligger, blevet nødt til at gaa til andre Midler. Men det er umuligt at skille Valutabegrebet fra Varebegrebet. Jeg kan dele den højtærede Ministers Haab om, at disse Foranstaltninger vil vise sig virksomme, men desværre vil det vistnok snart vise sig, at de er utilstrækkelige, fordi man ikke gaar til Sagens Kerne. Vi forstaaer, at den høje Regering i Øjeblikket mangler Mod til at se Sandheden i Øjnene, Mod til at slaa ind paa den Vej, som vi nu ser alle andre Lande slaa ind paa ganske uafhængigt af Konventioner om fælles Aftaler, ganske uafhængigt af de Direktiver, som blev givet fra Genève for ikke mange Aar siden. Den højtærede Minister udtalte jo ogsaa i Folketinget, at Lovforslaget maaske ikke vilde være tilstrækkeligt. Det synes derfor at være lidt mærkeligt, at Ministeren beklager andres „Proklamation“ af, at det vil være utilstrækkeligt, thi der er ikke stor Forskel paa at udtale noget og at proklamere noget. Men en Begrænsning af Vareimporten vil være et uomgængelig nødvendigt Led i Foranstaltningerne, og jeg tror, der tabes mindre ved at tage eet Skridt fuldt ud end ved at tage et halvt Skridt ad Gangen.

Ved Gennemførelsen af Loven maa der i mange Tilfælde udøves et Skøn, og det er forbundet med et stort Ansvar at udøve et saadant Skøn. Det gælder f. Eks. med Hensyn til at føre danske Penge eller andre Værdier til Udlandet. Man kan jo ikke forhindre Folk i at rejse og medtage dansk Valuta. Mange Mennesker har ligefrem Forpligtelser til i Udlandet at betale Gæld; ja, det kan ogsaa hænde, at en i Udlandet